

Окрім цього, кліматичні зміни впливають на зростання частоти та інтенсивності природних небезпек. Підвищення температури повітря, зміна режиму опадів, збільшення кількості екстремальних погодних явищ створюють додаткові ризики для населення та господарської діяльності. Це потребує вдосконалення систем спостереження та адаптаційних заходів для зменшення негативного впливу кліматичних факторів.

Не менш важливою складовою боротьби з потенційними загрозами є підвищення рівня обізнаності населення щодо ймовірних небезпек та правил поведінки у надзвичайних ситуаціях. Освітні заходи, інформаційні кампанії, навчання з основ безпеки життєдіяльності та формування культури безпеки сприяють зменшенню ризиків і підвищенню готовності суспільства до реагування на загрози. Взаємодія державних органів, наукових установ та громадськості також має важливе значення для ефективного управління ризиками.

Отже, ефективний моніторинг природних і техногенних небезпек є необхідною умовою забезпечення безпеки населення та збереження довкілля. Подальший розвиток сучасних технологій, удосконалення систем спостереження, впровадження інноваційних рішень та підвищення екологічної свідомості громадян сприятимуть мінімізації негативних наслідків надзвичайних ситуацій і сталому розвитку суспільства

КІБЕРБУЛІНГ ЯК ПРОЯВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАГРОЗ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Власова Н.Є.

*Миколаївський національний аграрний університет
kurepin@mnaui.edu.ua*

Умови воєнного стану посилюють актуальність захисту від кібербулінгу. Підстави – значуща роль цифрового середовища в спілкуванні та обміні інформацією в невизначених умовах. Вплив стресових ситуацій, емоційні напруги можуть зумовлювати агресивну поведінку в мережі, що виявляється у формі образ, принижень, поширення неправдивої інформації або цілеспрямованого психологічного тиску. Психічний стан людини в таких умовах сприяє розвитку тривожності, зниження самооцінки та соціальної ізоляції. Кібербулінг це не лише індивідуальна проблема особистості, це фактор, який посилює загальну соціальну напруженість та інформаційні ризики.

Суть кібербулінгу як форми цифрового насильства - навмисне та систематичне здійснення психологічного тиску на людину за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Проявляється це у вигляді поширення неправдивої чи компрометуючої інформації [1, с. 129], приниження, загроз, образливих повідомлень тощо. Особливість поширення - онлайн-простір, який значно посилює негативний вплив на постраждалу особу за рахунок високої швидкості розповсюдження інформації, можливості анонімності та широкому охопленні аудиторії. Це ускладнює своєчасне реагування на кібербулінг.

Умови воєнного стану змінили причини та фактори кібербулінгу, насамперед за рахунок підвищення рівня емоційного напруження, стресу та невизначеності, в якому перебуває населення. Психологічне виснаження під впливом негативних подій, інформаційного перевантаження може провокувати агресивну поведінку в онлайн-середовищі. Додатковим фактором небезпеки є активне використання цифрових платформ для спілкування, навчання та отримання інформації; відчуття анонімності та безкарності в

мережі. Кібербулінг знижує рівень самоконтролю та сприяє поширенню деструктивної комунікації.

Психічний стан не кожної людини витримує вплив кібербулінгу. Глибокий і тривалий тиск пов'язаний з постійним емоційним виснаженням. Онлайн-агресії збуджує людину, вона знаходиться у постійній тривожності, під впливом страху і напруженням. Такий стан може поступово перейти у хронічний стрес [2, с. 263]. На самооцінку негативно впливають переживання, вони викликають невпевненість у собі та відчуття беззахисності. При психологічному тиску може виникати прагнення до соціальної ізоляції, обмеження у спілкуванні, зниження активності, погіршуватися загальний психологічний стан та ускладнює процес адаптації до довкілля.

Своєчасне розпізнавання проявів агресії та правильне реагування на них формують культуру безпечної онлайн-поведінки, розвиває навички критичного мислення. Важливим є етичні норми спілкування в цифровому середовищі. Протидія кібербулінгу включає використання технічних засобів захисту та підтримку з боку освітніх установ, батьків та суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Курепін В. М., Іваненко В. С. Взаємодія місцевих органів влади та засобів масової інформації як фактор реалізації інформаційної політики при надзвичайних ситуаціях. *Modern Economics*. 2025. № 49(2025). С. 124-132. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V49\(2025\)-17](https://doi.org/10.31521/modecon.V49(2025)-17).
2. Курепін В. М., Самойленко О. О., Бацуровська І. В. Кібербезпека цифрового освітнього середовища як складова системи безпеки праці та життєдіяльності. *Суспільство та національні інтереси: журнал*. 2025. № 11(19). С 255-268. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11\(19\)-255-267](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-11(19)-255-267)

РОЛЬ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Василенко В.О¹., Трубенко О.А.²

*¹Черкаська медична академія, здобувач вищої освіти, факультет №1 ²Черкаська медична академія, викладач кафедри хірургії та тактичної медицини
vasylenkoviktorii19@gmail.com*

Сучасні суспільно-політичні умови, зокрема воєнні виклики, що постали перед Україною, зумовлюють необхідність підготовки фахівців охорони здоров'я, здатних ефективно діяти не лише у мирний час, а й в умовах надзвичайних ситуацій, бойових дій, масових уражень населення та катастроф. У таких обставинах значно зростає роль базової загальновійськової підготовки як складової професійної освіти майбутніх медичних працівників. Майбутній фахівець медицини у сучасних умовах має володіти не лише клінічними знаннями, а й практичними навичками тактичної медицини, організації евакуації постраждалих, роботи в польових умовах, взаємодії з військовими підрозділами та службами цивільного захисту. Саме тому інтеграція базової загальновійськової підготовки в освітній процес медичних закладів є актуальною та соціально значущою. Зауважимо, базова загальновійськова підготовка (БЗВП) – це комплекс навчально-практичних заходів, спрямованих на формування у здобувачів освіти знань, умінь і навичок, необхідних для дій в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та кризових обставин. Основними складовими такої підготовки є: основи військової справи та цивільного захисту; тактична медицина; домедична допомога в бойових умовах; правила особистої безпеки та виживання; радіаційний, хімічний і біологічний захист; організація евакуації та сортування